

Misija i djelovanje Hrvatskog saveza dijabetičkih udruga (HSDU)

DAVOR BUČEVIĆ¹

¹ *Hrvatski savez dijabetičkih udruga*

Sažetak Hrvatski savez dijabetičkih udruga (HSDU) jedina je i jedinstvena organizacija udruga civilnog društva u Republici Hrvatskoj koja okuplja osobe sa šećernom bolesti. Njezin strateški cilj i svrha postojanja jest poticanje i provođenje unapređivanja društvene skrbi o stanovništvu sa šećernom bolešću u Republici Hrvatskoj. HSDU okuplja 57 udruga i članica je IDF-a. HSDU kao stratešku misiju ima poticanje i podržavanje stvaranja protokola dostupnosti medicinske izvrsnosti u tretmanu šećerne bolesti za sve građane s dijabetesom u Republici Hrvatskoj. Organizira niz programa osnaživanja i povećavanja osobne kompetencije u kontroli stanja i kompenzaciji šećerne bolesti građana dječje, adolescentske, adultne dobi te stanovnika treće životne dobi.

Ključne riječi. HSDU, Hrvatski savez dijabetičkih udruga, šećerna bolest

Hrvatski savez dijabetičkih udruga (HSDU) jedina je i krovna organizacija udruga civilnog društva u Republici Hrvatskoj sa strateškim ciljem i svrhom postojanja: poticanje i provođenje unapređivanja društvene skrbi o stanovništvu sa šećernom bolešću u Republici Hrvatskoj.

Društvenu skrb čini ukupno djelovanje ministarstava, lokalne uprave i samouprave, zdravstvenih ustanova, lokalnih udruga, farmaceutskih i prehrambenih tvrtki, svih dionika društva koji u centar svog djelovanja stavljaju osobu s dijabetesom.

HSDU kao jedinstveni predstavnik¹ 57 lokalnih udruga građana u Hrvatskoj sudjeluje u kreiranju javnih politika vezanih za zaštitu prava osoba sa šećernom bolesti i unapređivanju te zaštite. Zaštita se realizira putem razgovora s Ministarstvom zdravlja, socijalne politike itd., s Referentnim centrom Ministarstva zdravlja, sa Sveučilišnom klinikom „Vuk Vrhovac“, Regionalnim medicinskim centrima za dijabetes u Splitu, Rijeci i Osijeku, kao i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, udrugama obiteljskih liječnika, udrugama medicinskih sestara, Društvom za dijabetes i bolestima metabolizma HLZ-a, strukovnim supspecijalističkim društvima u dijabetologiji i drugima.

Jedinstvenost HSDU-a kao organizacije određena je nepostojanjem drugih umreženih civilnih udruga u Hrvatskoj koje okupljaju udruge građana sa šećernom bolešću. HSDU je osnovana 1954. godine i članica je IDF- a (Međunarodne dijabetičke federacije) čije je sjedište u Bruxellesu. Dva su predstavnika HSDU-a na svjetskim kongresima IDF-a u Australiji (2013.) i Kanadi (2015.) izabrani u Europski odbor² te svjetske organizacije. Time je HSDU utemeljio svoje djelovanje i u najvišim tijelima Međunarodne dijabetičke federacije koja okuplja predstavnike nacionalnih udruga i nacionalnih medicinskih strukovnih organizacija iz cijelog svijeta.

Slika 1. Registrirane udruge građana sa šećernom bolešću u RH³

HSDU kao stratešku misiju želi poticati i podržavati stvaranje dostupnosti medicinske izvrsnosti u obradi svim građanima Hrvatske s dijabetesom, ma gdje živjeli u Republici Hrvatskoj.

Zdravstveni sustav u Hrvatskoj teško može razvijati medicinsku izvrsnost na cjelokupnom području za sve medicinske postupke. Tako i za dijabetes. No, izvrsnost mora biti dostupna svim građanima Hrvatske. Idealnu kombinaciju učinkovitosti predstavlja simbioza educiranosti i motiviranosti dijabetičara, obiteljskog liječnika i supspecijalista koji mogu primijeniti najmoderniju medicinsku obradu komplikacije ili preveniranja komplikacije.

Navedeno mora osigurati i aktualna operacionalizacija donesenog novog Nacionalnog programa zaštite od šećerne bolesti (2015-2020)⁴ koji točno definira protokol stručnog medicinskog tretmana svih dionika iz Nacionalnog programa: obiteljskog liječnika, dijabetologa, supspecijalista koji skrbe o osobama sa dijabetesom. Uspjeh Nacionalnog programa ne smije biti prepušten samo profesionalnoj etici, osobnom htijenju, volji i osobnosti liječnika.

HSDU je imenovan nosiocem donošenja revizije postojećih i donošenja novih stručnih smjernica i algoritama za liječenje bolesnika na primarnoj i specijalističkoj razini. Prema njemu će Hrvatski savez dijabetičkih udruga (HSDU), u suradnji sa referentnim centrom i stručnim društvima HLZ-a, analizirati dostupnost postojećih smjernica te odrediti rok za donošenje novih smjernica koje bi se primjenjivale na svim razinama zdravstvene zaštite.

Treba biti i objektivan i svjestan realnih mogućnosti RH i HZZO-a. U usporedbi s drugim EU državama, ne postoji jedinstven model sveukupne skrbi. Od dostupnosti novih tehnologija, inzulinskih pumpi, CGMS sustava za osobe s dijabetesom do broja traka za djecu i mlade ili osobe s tipom 2 dijabetesa... Stoga, u ovom mozaiku naših opravdanih želja i društvenih mogućnosti bit će potrebno puno međusobnog razgovaranja i razumijevanja kako bi se prvenstveno optimalizirao i postigao cilj: unaprijeđena skrb o osobama sa šećernom bolešću u Republici Hrvatskoj.

Učinkovitost svih dionika sustava postat će mjerljiva stvarnom implementacijom donesenog Nacionalnog programa, kao i postojećeg Hrvatskog modela i Saborske rezolucije od lokalnog do nacionalnog nivoa. HSDU, provodeći svoju misiju, poticat će i prozivati ove dionike za izvršavanje svojih obveza definiranih ovim strateškim dokumentima skrbi o stanovništvu sa šećernom bolešću. Dostupnost recentnih svjetskih lijekova, preparata i medicinskih postupaka pokazatelj su stupnja razvijenosti medicinskog sustava i društva u cjelini. Uz navedeno, djelovanje HSDU-a usmjerava ga kroz javne politike i u organizaciju edukacijskih programa uz stručnu uključenost zdravstvenih djelatnika. Edukacijski programi usmjereni su na osnaživanje i povećanje osobnih znanja i kapaciteta za svakodnevnu skrb o vlastitom dijabetesu stanovnika. Usmjereni su na provođenje svakodnevne pravilnije prehrane, tjelovježbe, provedbu medicinske terapije, samomotivaciju i reaktivaciju motivacije. Programi su dizajnirani za sve uzraste stanovništva od djece, adolescenata do stanovnika treće životne dobi⁵. Osim na nacionalnoj razini programe edukacije samostalno organiziraju i provode lokalne udruge HSDU-a³ uz uključenost medicinskih stručnjaka.

Uz navedeno, važan segment djelovanja HSDU-a i njegovih udruga jesu organizacije javnih događanja s ciljem podizanja svjesnosti stanovništva o ekspanziji pojavnosti dijabetesa kako u Hrvatskoj tako i cijelom svijetu. Time se ukazuje na potrebu osobne svjesnosti u brizi za svoje zdravlje i svakodnevne provedbe pravilnije prehrane i tjelovježbe. Osobna motivacija osobe s dijabetesom uz potporu medicinskih i svih drugih stručnih protokola koje razvija Republika Hrvatska povećat će cjelokupnu društvenu skrb u cjelini za preko 400.000 stanovnika⁴ Hrvatske. Uključujući njihove obitelji za preko jedan milijun stanovnika Hrvatske koji su svakodnevno, direktno i indirektno, u kontaktu sa šećernom bolešću.

Reference

- ¹Planirani projekti Hrvatskog saveza dijabetičkih udruga kroz 2015. godinu. <http://www.diabetes.hr/aploads/files/plan%20za%202015.pdf>.
- ² International Diabetes Federation. <http://www.idf.org>.
- ³ Udruge HSDU-a. <http://www.diabetes.hr/udruge>.
- ⁴ Nacionalni program zdravstvene zaštite osoba sa šećernom bolesti 2015.-2020. Zagreb: Ministarstvo zdravlja Republike Hrvatske, 2015. http://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2013/11/Nacionalni-DM-program-2015_2020.pdf.
- ⁵ Hrvatski savez dijabetičkih udruga, HSDU. <http://www.diabetes.hr/o-nama>.